

MÚZEUM DEJÍN MESTA

Múzeum mesta Bratislavy prezentuje v zrekonštruovaných priestoroch Starej radnice novú expozíciu dejín mesta. Jej cieľom je priblížiť históriu Bratislavy predovšetkým cez život jej obyvateľov odohrávajúc sa pod vplyvom ekonomických, politických i kultúrnych udalostí. Exponáty a doplnkové informácie približujú obdobie od praveku až do konca 30. rokov 20. storočia, Bratislavu ako hlavné mesto Slovenska prezentuje filmový dokument pod názvom Ľudia a mesto. K významným udalostiam radíme aj vznik samotného múzea v roku 1868, vďaka ktorého zbierkam bolo možné pripraviť túto expozíciu.

Jej prehliadka začína na prízemí súborom reprezentatívnych predmetov sakrálneho charakteru. Viaceré artefakty sú verejnosti prezentované po prvýkrát podobne ako aj výmalba stien interiéru zo 19. storočia a gotické architektonické prvky odkryté pri rekonštrukcii objektu.

Z prvého poschodia je možnosť výstupu na vežu Starej radnice.

V rámci jej podlaží je k dispozícii prehliadka a panelovej prezentácie dejín Starej radnice, ukončenej vyhlídkou na mesto z ochodze veže.

Po zostúpení z veže pokračuje prehliadka v najstaršej časti Starej radnice, kde hlavným exponátom je pôvodná interiérová dekorácia priestorov. Obsahové zameranie ďalšieho sledu miestností je venované významným témam z dejín mesta ako sú správa mesta, korunovácie, remeslá a cechy, obchod, priemysel, školstvo, kultúra, privátny i spoločenský život.

Stará radnica – Múzeum dejín mesta

Radničná 1, Bratislava
e-mail: mmba@bratislava.sk
www.muzeum.bratislava.sk

Návštevné hodiny
utorok – piatok / 10:00 – 17:00
sobota – nedeľa / 11:00 – 18:00

OSTATNÉ PRIESTORY STAREJ RADNICE

FAUSTOVA SIEŇ

Priestor s najmodernejšou audiovizuálnou technikou a s kapacitou do 150 osôb sa nachádza v suteréne Starej radnice.

VÝ STAVNÁ SIEŇ

Priestor má samostatný vchod z nádvorja Starej radnice. Výstavné miestnosti sú vybavené závesným systémom a vitrínami.

DETSKÝ ATELIÉR - MÚZEUM MÁ BUDÚCNOSŤ

Interaktívny priestor pre pravidelné vzdelávacie programy - školské, detské komunitné a rodinné stretnutia. Priestor je súčasťou Múzea dejín mesta na prvom poschodí. Obsahová stránka programov vychádza z koncepcie Všetko o múzeu. Aktuálny program je vydávaný každoročne v špeciálnej skladačke.

VÍTA VÁS NOVÁ STARÁ RADNICA

© Múzeum mesta Bratislavy

Texty: Štefan Holčík, Marta Janovičková, Beáta Husová
Grafika: Marián Lukáč, Goodluck, s.r.o.
Zodpovedný: Peter Hyross, riaditeľ

MÚZEUM
MESTA
BRATISLAVA
CITY
MUSEUM
BRATISLAVA

MÚZEUM
DEJÍN MESTA
MUSEUM OF THE
CITY HISTORY

HISTÓRIA STAREJ RADNICE

Areál Starej radnice vyrastal a menil sa kontinuálne od 13. storočia až do súčasnosti. Najstarší objekt so základmi z 13. storočia nahradil pravdepodobne v roku v roku 1374 spomínaný „nový dom s vežou“. V roku 1387 kúpilo mesto prvú časť areálu, roku 1421 aj zvyšok. Postupne prikúpilo aj ďalšie dva na južnej strane susediace domy. V r. 1867 pripojili k radnici vedľajší palác grófa Apponyiho, v roku 1903 aj bývalú rezidenciu ostrihomskeho arcibiskupa – Primaciálny palác.

Pôvodný dom, ktorý si postavil mestský richtár Jakub, bol smerom k trhovisku (teraz Hlavné námestie) zakončený vežou. Okolo trhoviska stálo viacero podobných patricijských domov s vežami.

Počas ozbrojeného konfliktu v roku 1439 došlo k ostreľovaniu mesta delami z Hradu. Pritom bola vážne poškodená aj radnica. V nasledujúcich rokoch radnicu obnovoili. Vtedy vznikla kamenná dekorácia podbránia a kaplnka zasvätená uhorskému svätcovi kráľovi Ladislavovi, situovaná na poschodí nad bránou veďľa veže. Svätý Ladislav bol patrónom nedospelého kráľa Ladislava Pohrobka a jedným z patrónov mesta.

Na konci 15. storočia zjednotili hlavnú fasádu radnice s fasádami susediacich (pôvodne súkromných) domov. Celok zakryli spoločnou strechou s tromi neskorogotickými vikiermi. V 16. storočí pridali nad bránu radnice arkier a okná smerom na trhovisko zväčšili do dnešnej podoby. Namiesto zrušenej kaplnky zriadili na poschodí väčšiu sieň pre zasadania mestskej rady. Vo vedľajšej miestnosti sa konali sudy, ďalšia smerom na juh slúžila zvoleným mešťanom ako zasadacia sieň predchodcu dnešného mestského zastupiteľstva, ktorému sa hovorilo „vonkajšia mestská rada“.

Koncom 17. storočia nákladne prestavali, upravili a vyzdobili hlavnú sieň radnice, ktorá je známa ako „súdna sieň“. Pomenovanie dostala podľa fresky biblickejho „Posledného súdu“, ktorú 1695 na klenbu namaloval Johann Jonas Drentwett z Augsburgu. Veža radnice do stala definitívnu barokovú podobu v roku 1733. Pritom

citlivo zachovali prepychové gotické okno na prvom poschodí. V polovici 18. storočia postavili reprezentačné barokové schodište, ktoré vedie na prvé poschodie.

V radnici sa rozhodovalo o osudoch mesta, úradoval tam richtár a mešťanosta, bývala tam miestnosť pre mestskú stráž, zbrojnica, v zadnom trakte aj väznica a byt kata. Do polovice 16. storočia bol na dvore suchý mlyn s konškým pohonom, v 15. storočí bola v radnici aj mincovňa.

Prvé pokusy o reštaurovanie stredovekej budovy radnice a jej interiérov sa objavili po polovici 19. storočia. Po roku 1850 rekonštruovali podbránie radnice s kamennou sochárskou výzdobou, v 60. rokoch 19. storočia postavili na nádvorí radnice pri jej styku s príkúpeným palácom Apponyiovcov novú zasadaciu sálu. V rokoch 1872 až 1876 poskytla Prvá prešporská sporiteľňa financie na obnovu historických siení na poschodí.

Po roku 1900 rozbali a romantickým novotvarom v gotickom slohu nahradili arkier nad bránou. Zakryli ho pestrofarebnými keramickými škridlami. Vymenili aj krídla brány. V rokoch 1911-12 postavili v nádvorí nové krídlo, obsahujúce pracovne magistrátu, ktorým spojili objekt pôvodnej radnice s Primaciálnym palácom. Po prvej svetovej vojne nasledovala oprava fasády (1926), pri ktorej sa podarilo odkryť fragmenty pôvodnej gotickej omietkovej dekorácie.

V 30. rokoch 20. storočia upravili suterény a podkrovia stredovekej stavby podľa projektu Emila Belluša. V podkroví vznikla moderná sála knižnice. Vtedy už vedenie mesta a magistrát používali iné priestory, v Starej radnici a v Apponyiho paláci bolo umiestnené Mestské múzeum a Mestský archív.

Generálna obnova celého areálu sa uskutočnila v rokoch 2005 až 2011. Podarilo sa obnoviť gotickú kaplnku s jej stredovekou výzdobou do pôvodného rozsahu, obnoviť kamenné podlahy, maľby a nábytok v reprezentačných sieňach, interiér tereziánskeho archívu aj barokové schodiisko. Výskum priniesol objavy aj v suterénoch a v miestnostiach na prizemí, ktoré doteraz neboli verejnosti prístupné.

Dvere so 14 závorami

kované, gravírované a zlátene, železo, oceľ, Bratislava, Stará radnica, 2. polovica 16. storočia